

נידה ז. (המשנה) עד ח: (ש2 בבינוניות)

ביאורי מושגים
 טומאת משקין - מהתורה - התנאים נחלקו האם מהתורה משקים לא נטמאים (דעה א) או נטמאים ולא מטמאים (דעה ב) או שמטמאים אבל רק אוכל.
 מדרבנן - חכמים גזרו בגלל טומאת משקין היוצאין מזב (שמטמאים משקין וגם כלים) שכל משקה יטמא גם משקה אחר וגם כלי.

משנה

ר' אליעזר: 4 נשים דיין שעתן (אינן חוששות למפרע), בתולה, זקנה, מעוברת ומניקה, ר' יהושע: אני שמעתי רק על בתולה (אבל הלכה כר"א).

מיהן 4 הנשים:
בתולה - כל שלא ראתה דם מימיה (גם אם היא נשואה)
מעוברת - ת"ק: משיכור עוברה, ר' יוסי: אחרי 3 מחזורים שלא ראתה, מניקה - ממתי - ת"ק: מהלידה, ר' יוסי: אחרי 3 מחזורים שלא ראתה, עד מתי - חכמים: עד גיל 24 חודשים, ר' מאיר: עד שתפסיק להניק.
זקנה - 3 מחזורים שלא ראתה. (התנאים נחלקו האם דווקא זקנה או כל אישה).

אילו ראיות דיין שעתן
 הראיה הראשונה תמיד, אם הראיה הראשונה היתה באונס - גם השניה דיה שעתה.

שמואל ור' אלעזר בן פדת: יש 4 מקומות בהם הלכה כר' אליעזר:

1. משנתנו,
2. דם קושי - אישה הרואה דם סמוך ללידה הדם נחשב כדם לידה. אם היתה הפסקה, הדם נחשב כדם זיבה.
ר"א: ההפסקה הנדרשת היא 24 שעות.
3. בדיקת 7 נקיים - ז/ה שבדקו רק ביום הראשון וביום האחרון - כמה ימים נחשבים להם:
ר"א: 7 ימים, ר' יהושע: 2 ימים, ר' עקיבא: יום אחד.
4. משקים שנגעו בצידו החיצוני של כלי, טימאו את הכלי בטומאת דרבנן. מה טיבה של טומאה זו:
ר"א: מטמאת רק משקים, ר' יהושע: מטמאת אוכלים ומשקים.

היחס החד סיטרי שבין החלק החיצוני לפנימי:
 כלי שנטמא מבפנים כל הכלי נטמא, גם צידו החיצוני.
 כלי שנטמא מצידו החיצוני - החלק הפנימי לא נטמא.

טעם המח':
ר' יהושע: יש להקיש מטבול יום (המטמא אוכל שהוא תרומה) לאחורי משקים. ר' אליעזר: טומאת משקים היא דרבנן שאין לה בסיס מהתורה. לכן לא ניתן ללמוד מדיני טבול יום.

קושיה על שמואל ור"א: הרי גם לגבי ממאנת פוסקים כר"א?

התירוץ של ר"א: שם ר"א לא לבד, גם ר' יהודה בן בבא סובר שממאנת. לכן לא החשיבו את המקרה ברשימה.
הערות: א. לא ניתן ליישם כאן את תירוצו של שמואל כיוון שבנו של ר"א, ר' פדת, אמר במפורש שהרשימה כוללת את כל המקרים בש"ס.
 ב. קושיה נוספת: גם לגבי 'אתה חוננתנו' פוסקים כר"א - התירוץ: גם שם יש תנא נוסף (רחב"ג) הסבור...

התירוץ של שמואל: ארבעת המקרים המובאים הינם רק מהלכות טהרות ברחבי הש"ס יש מקומות נוספים בהם פוסקים כר"א.
 אחד המקומות הללו הוא בהלכות חלה:
ר"א: הלש כמה עיסות קטנות לחוד ואחרי שאפאם שם אותם יחד - מצטרפות לשיעור חלה.

מעמדו של שרף:
ר' שמעון: אינו נחשב כפרי,
ר' יהושע: שרף של עץ - כעץ, שרף של פירות - כפירות,
אפשרות בדעת חכמים: שרף של עץ סרק - כפרי, שרף של עץ מאכל - כעץ.
ר' אליעזר: נחשב כפרי.